



# FAKTY

Dwumiesięcznik  
informacyjny Nr 2/2013

# UMIP



**Prof. Maciej Zabel**  
doktor honoris causa  
Uniwersytetu Medycznego  
we Wrocławiu

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu



# Sprawnie, kompleksowo, profesjonalnie

**B**

Biuro Organizacji Konferencji i Zjazdów Fundacji Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu istnieje od 1998 roku i zostało utworzone z zamiarem obsługi konferencji, zjazdów, kursów i wszelkich innych spotkań o charakterze naukowo-szkoleniowym organizowanych przez katedry, kliniki i zakłady Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Obecnie BOKiZ swoją ofertę adresuje również do zleceniodawców spoza Uniwersytetu Medycznego, realizując konferencje w różnych ośrodkach akademickich np. w Toruniu, Bydgoszczy, Gdańsku, Zielonej Górze, Wrocławiu, jak również za granicą.

Pracownicy naszego biura to bardzo doświadczony personel, podejmujący się kompleksowej organizacji spotkań, gwarantując tym samym profesjonalną obsługę i pomoc przy wynajęciu i przygotowaniu sal konferencyjnych i stoisk wystawienniczych, wykonaniu i bieżącej obsłudze strony internetowej danej konferencji, prowadzeniu korespondencji informacyjnej z uczestnikami i ich rejestrację, zabezpieczeniu bazy hotelowej, cateringowej oraz wyspecjalizowanej obsługi multimedialnej. Posiadamy możliwość przygotowania oraz obsługi bardzo nowoczesnego sekretariatu danego wydarzenia, przygotowania i druku materiałów konferencyjnych. Proponujemy bogaty program imprez towarzyszących, występy znanych artystów, wine dinnery, czy animację czasu wolnego.

Wszelkie sprawy związane z obsługą księgową i finansową pozostają w naszej gestii; w solidny i transparentny sposób sporządzamy zestawienia przychodów i kosztów związanych z daną konferencją czy zjazdem, a wypracowane przez



Sekretariat BOKiZ

zleceniodawcę środki w całości przeznaczone zostają na pokrycie działalności statutowej jednostki organizacyjnej. O przeznaczeniu tych środków decyduje zleceniodawca danego projektu.

Kompleksowa obsługa biura ma na celu pomoc przy zgromadzeniu środków finansowych, odciążeniu organizatora od szeregu uciążliwych prac, związanych z przygotowaniem spotkania,

pozwalając skupić się wyłącznie na jego merytorycznej części. BOKiZ podejmuje się organizacji zarówno niewielkich, kameralnych spotkań czy kursów, jak i bardzo dużych krajowych czy międzynarodowych konferencji.

Gwarantując najwyższą jakość naszych usług, serdecznie zapraszamy do współpracy!

PREZES FUNDACJI UMP  
ROMAN DWORZYŃSKI

## BOKiZ zaprasza na najbliższe konferencje:

- Postępy Neuroimmunologii Klinicznej – Stwardnienie Rozsiane – **24 maja 2013**
- XVII Zjazd Sekcji Wideochirurgii Towarzystwa Chirurgów Polskich. IX Konferencja "Zaawansowane Operacje Laparoskopowe" - **5 - 7 czerwca 2013**
- 100-lecie Ortopedii Polskiej. 50-lecie Fizjoterapii Polskiej. Dni Ortopedyczne - **20 - 22 czerwca 2013**

**Konferencje  
z pomysłem.**

**BOKiZ** Fundacji Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Biuro Organizacji Konferencji i Zjazdów  
Fundacji Uniwersytetu Medycznego  
ul. Tęczowa 3, 60-275 Poznań  
tel. /61/ 662 11 20  
biuro@bokiz.pl



s. 4



s. 10



s. 13



s. 18

## Fakty

To jest moje życie.....	4
Najmłodsza z klinik.....	6
Bolesne dojrzewanie.....	8
Soczewki kontaktowe – fakty i mity.....	9
Przygoda z nauką.....	10
Od diagnozy do leczenia.....	12
Srebrne gody wielkopolskiej diabetologii.....	13
Chirurgia dziecięca.....	14
Prof. Oliver Kayser z cyklem wykładów.....	15
Nowa edycja kursów językowych.....	15
Spotkania młodych z nauką.....	16
Nowestudenckie towarzystwo.....	17
Narciarska wyprawa w Dolomity.....	18
Targi edukacyjne.....	18
Pamięci profesora Stanisława Biernackiego.....	19
Komercjalizacja wyników prac badawczo-rozwojowych na UMP.....	20
Nominacje profesorskie, habilitacje, doktoraty.....	22
Wspomnienie o profesorze dr hab. Andrzeju Ziemiańskim.....	23



## Szanowni Państwo,

Kalendarz ostatnich wydarzeń na uczelni tak się ułożył, że wiele w nim miejsca przypadło onkologii. Prof. Maciej Zabel otrzymał doktorat honoris causa Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, między innymi, za osiągnięcia w badaniach nad leczeniem nowotworów. Powstała najmłodsza na naszym Uniwersytecie Klinika Chirurgii Głowy, Szyi i Onkologii Laryngologicznej. W Wielkopolskim Centrum Onkologii odbyło się także sympozjum pt. „Droga pacjenta onkologicznego od diagnozy do leczenia”. Wszystkie te wydarzenia relacjonujemy z satysfakcją, bowiem świadczą one o ogromnym postępie zarówno w diagnostyce jak i w leczeniu nowotworów. Pozwalają skutecznie pokonać chorobę. Akcentowany jest jeszcze jeden ważny element – poprawa jakości życia pacjentów z chorobą nowotworową. Temu służą interdyscyplinarne zespoły zajmujące się prowadzeniem chorego, badania nad nowymi lekami, zakup najnowocześniejszych urządzeń diagnostycznych, opieka rehabilitacyjna i psychologiczna nad pacjentem onkologicznym. Podmiotem leczenia przestała być jednostka chorobowa, a stał się nim pacjent. Jego – mimo choroby – jak najlepsze samopoczucie fizyczne i psychiczne, jest jednym z celów terapii. Wyczerpująca informacja od lekarzy o sposobach i postępkach leczenia powoduje, że pacjent i jego najbliżsi, czują się spokojniejsi, mają zapewnione poczucie bezpieczeństwa, co w przypadku choroby nowotworowej ma ogromne znaczenie. Takie podejście do pacjenta staje się standardem. Rak przestaje być stygmatem. Jest chorobą, którą się leczą.



## Fakty UMP

Dwumiesięcznik informacyjny Nr 2/2013, Rok XIII, ISSN 1899-2978

Redaktor naczelna: Helena Czechowska

Współpraca: Exemplum (opracowanie komputerowe),

Dominika Bazan (dział promocji), Mirosław Baryga (fotografie)

Adres redakcji: DS Aspirynka, ul. Rokietnicka 6, 60-806 Poznań

tel./fax.: 061 658 41 03, e-mail: fakty@ump.edu.pl

Wydawca: Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

ul. Fredry 10, 61-701 Poznań

Druk: Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak, Poznań

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Numer zamknięto 29 kwietnia 2013, nakład 800 egz.

© Copyright by Fakty UMP, UMP



# To jest moje życie...

**N** Niedawno otrzymał Pan godność doktora honoris causa Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, wcześniej uhonorował Pana tym tytułem Uniwersytet Medyczny w Białymstoku. To duża zapewne satysfakcja, kiedy własne środowisko docenia osiągnięcia i zasługi dla rozwoju nauki...

Oczywiście! Czuję się wyróżniony. Czerpię satysfakcję z tego, że mogę robić to, co jest moim powołaniem, pasją, co właściwie wypełnia mi całe życie...Uznanie środowiska jest też dla mnie bardzo ważne.

**Studia medyczne ukończył Pan w Poznaniu, tutaj rozpoczął naukową karierę w Katedrze i Zakładzie Histologii naszego**

**Uniwersytetu, w wieku 43 lat był już Pan profesorem i... przeniósł się Pan do Wrocławia.**

Poznańska Katedra Histologii miała ugruntowaną pozycję, zorganizowaną strukturę, a mnie, młodego przecież profesora kusiły wyzwania. No i pojawiło się takie: organizacja od podstaw Katedry Histologii i Embriologii na ówczesnej Akademii Medycznej we Wrocławiu. To było zadanie spektakularne, tworzenia czegoś od podstaw, według własnego pomysłu. Jako kierownik tej katedry wprowadziłem i unowocześniłem zajęcia z cytofizjologii i embriologii, stworzyłem nowe pracownie, które zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt. Ponadto włączyłem się w życie uczelni, inicjując współpracę ze szpitalem uniwersyteckim w Berlinie,

**Pańskie zainteresowania naukowe to dawniej endokrynologia eksperymentalna, a obecnie biologia nowotworów.**

Prowadzimy poszukiwania markerów nowotworowych oraz badamy oporność nowotworów na cytostatyki. To są badania, na bazie których można budować nowoczesną diagnostykę oraz opracowywać nowe, skuteczniejsze sposoby leczenia. Chodzi o to, abyśmy wiedzieli jakie cytostatyki wprowadzić w leczeniu konkretnych nowotworów. Staramy się pokazać, że na etapie planowania leczenia można wiedzieć, które z cytostatyków będą bardziej efektywne. To ma dla chorego ogromne znaczenie, ponieważ zwiększa się skuteczność leczenia, a jednocześnie wpływa pozytywnie na jakość życia pacjenta, co w chorobie przewlekłej jest bardzo ważne.

**W 2006 roku wrócił Pan do Poznania i objął swoją macierzystą Katedrę Histologii i Embriologii. I znów stał się Pan inicjatorem zmian. Rozpoczęto generalny remont pomieszczeń, aż po strych, ale z poszanowaniem historycznej spuścizny bo... Collegium Anatomicum to budynek objęty konserwatorską ochroną. Pozy-skał Pan na to wszystko pieniądze spoza uczelni.**

To nasz duży sukces. Dziś mamy zupełnie inne warunki pracy, nowoczesne wyposażenie, standardem dorównujemy najlepszym tego typu placówkom europejskim. A ponadto, także z powodu uwarunkowań historycznych, pracujemy po prostu w pięknym miejscu.

## **Profesor Maciej Zabel,**

histolog i biolog medyczny. Wydział Lekarski AM w Poznaniu ukończył w 1971 roku. Stopień doktora uzyskał w 1974 roku, a habilitację w 1982 roku. W 1990 roku otrzymał tytuł profesora. W latach 1992-2007 kierownik Katedry Histologii i Embriologii Akademii Medycznej we Wrocławiu. Od 2006 roku kierownik Katedry Histologii i Embriologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Jest także profesorem na Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu. Doktor honoris causa Uniwersytetów Medycznych w Białymstoku i we Wrocławiu.

Najważniejsze kierunki badań podejmowane przez Profesora to: biologia nowotworów, markery nowotworowe, znaczenie apoptozy w fizjologii i patologii, hormonalna regulacja gospodarki wapniowej, regulacja ekspresji hormonów, zastosowania biologii molekularnej w morfologii, badanie biodostępności leków.

Dorobek naukowy Profesora to blisko 900 publikacji w tym 375 prac oryginalnych. Jest redaktorem 14 podręczników i skryptów. Członek wielu towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych.

Profesor pełnił lub pełni szereg funkcji w strukturach państwowych zajmujących się organizacją i finansowaniem badań naukowych.

Za wybitne osiągnięcia naukowe i zasługi w organizacji nauki polskiej uhonorowany Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Laureat wielu nagród naukowych, Wydziału Nauk Medycznych PAN, towarzystw naukowych i 8 nagród I stopnia Ministra Zdrowia.

powołałem i kierowałem Fundacją AM. Jednocześnie pracowałem naukowo, organizowałem konferencje i zjazdy, przygotowywałem publikacje.

To, że potrafię łączyć pracę naukową z szeroko zakrojoną aktywnością na niwie organizacyjnej, chyba trochę wyróżnia mnie spośród innych przedstawicieli środowiska medycznego. Tym wrocławskim doktorem honoris causa wyróżniono mnie także za te pozanaukowe umiejętności.



W uroczystości, oprócz laureata, wzięli udział prorektor UMP prof. Jarosław Walkowiak i dziekan WL II prof. Zbigniew Krasieński

**Profesor Lech Chyczewski, wygłaszając laudację podczas nadania Panu doktoratu honoris causa Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku mówił o Panu: „społeczne zaangażowanie i pasja profesora Zabla, a także jego przymioty charakteru i umysłu, leżą u podłoża jego niewątpliwych sukcesów organizacyjnych.”** Lista przedsięwzięć na rzecz nauki polskiej, w które się Pan angażował i angażuje jest tak długa, że trudno ją tutaj pomieścić. **Mając tak bogate doświadczenie jak Pan ocenia polską naukę?** Osiągnięcia polskiej nauki są bardzo różne. Widzimy to wyraźnie w Komisji Ewaluacji Jednostek Naukowych, której przewodniczę, a która pracuje nad systemem oceny wszystkich jednostek naukowych w Polsce. Oceniamy 1000 jednostek różnych typów: uczelnie

wyższe, jednostki PAN, instytuty badawcze i inne. Ta ocena jest bardzo trudna z powodu niezwyklej różnorodności samej nauki, ale nie niemożliwa. Bardzo dobrze w tej ocenie wypada np. chemia, ale co trochę zaskakujące – także weterynaria. Medycyna też nie powinna mieć kompleksów. Choć istotnie, niektóre z nauk odbiegają od poziomu światowego. Ogólnie można stwierdzić, że polska nauka plasuje się gdzieś na 22-24 miejscu na świecie. To nie jest zły wynik, zwłaszcza w kontekście nakładów na polską naukę, które obecnie wynoszą 0,5. proc PKB. Nie możemy jednak zapominać o ogromnych funduszach z Unii Europejskiej, które do tej pory wykorzystaliśmy, a także o tych, które otrzymamy w najbliższych latach. To będzie ogromna pula pieniędzy i chodzi o to, abyśmy

umieli ją odpowiednio zagospodarować.

**Angażując się na tak wielu polach, począwszy od pracy badawczej, dydaktycznej, poprzez aktywność w towarzystwach naukowych, publikacje, po pracę organizacyjną na rzecz swojej katedry i swoich macierzystych uniwersytetów, a także w wielu centralnych instytucjach, jest Pan chyba bardzo zajęty...**

Powiedziałem na wstępie: to jest moje życie, które lubię przeżywać w ten sposób. Poza tym, im jesteśmy aktywniejsi, tym więcej otwiera się przed nami nowych możliwości. To jest także sposób na mój rozwój osobisty.

**Dziękuję za rozmowę.**

HELENA CZECHOWSKA



# Najmłodsza z klinik

P

**Powołana została uchwałą Senatu naszego Uniwersytetu z dnia 20 grudnia 2012, roku a jej uroczyste otwarcie odbyło się 22 marca 2013 roku. Klinika Chirurgii Głowy, Szyi i Onkologii Laryngologicznej powstała na bazie istniejącego od 2007 roku oddziału w Wielkopolskim Centrum Onkologii.**

*Jestem dumny z tego miejsca – mówił podczas otwarcia Marek Woźniak, marszałek Województwa Wielkopolskiego. – To efekt świetnego pomysłu, przy realizacji którego pokonano wiele barier, mentalnych i formalnych. Efekt determinacji ludzi, którym przyświeca szlachetne zadanie skutecznego ratowania pacjentów. Wszyscy zgadzamy się co do tego, że inwestowanie w profilaktykę, diagnostykę i terapię nowotworów jest słuszne, dlatego z budżetu województwa wspieramy takie przedsięwzięcia. Aktualnie powstaje ośrodek radioterapii w Kaliszu, podobny będzie w Pile. W porozumieniu z marszałkami 5 województw Polski zachodniej chcemy stworzyć centrum radioterapii*

*protonowej. Mamy wsparcie dla tej idei ze strony Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Uniwersytet Medyczny i Wielkopolskie Centrum Onkologii będą udziałowcami tego projektu.*

Na potrzeby powstałego w 2007 roku oddziału chirurgii głowy, szyi i onkologii laryngologicznej w Wielkopolskim Centrum Onkologii zostało wybudowane całkowicie nowe, szóste piętro. Powstał nowoczesny oddział z 25 łóżkami w 2 i 3 osobowych salach. Razem z oddziałem pracę rozpoczęła poradnia onkologii laryngologicznej. Z roku na rok przybywało pacjentów. W 2007 roku w poradni przyjęto 6 tysięcy chorych, rok później 8 tysięcy, a w 2012 roku 12 tysięcy pacjentów. Także liczba operacji onkologicznych wzrosła trzykrotnie: z 500 w 2007 roku do prawie 1500 w 2012 roku.

Powstanie oddziału, a obecnie kliniki jest zasługą wielu osób i instytucji. Na pewno znaczenie ma przychylność władz samorządowych, wsparcie dyrekcji WCO i władz Uniwersytetu. Bez wątpienia jednak „ojcem” tego sukcesu jest prof. dr hab. Wojciech Golusiński, który konsekwentnie tworzył oddział oparty o zasady przyświecające podobnym ośrodkom na całym świecie: – leczenie nowotworów złośliwych regionu głowy i szyi wymaga ścisłej współpracy lekarzy różnych specjalności – laryngologa, neurologa, chirurga szczękowego, radioterapeuty, onkologa, neurochirurga. Dlatego w 2011 roku powołał specjalny zespół specjalistów z tych dziedzin medycyny, który każdorazowo indywidualnie dobiera sposób terapii dla każdego pacjenta.

Głowa i szyja to trudne pole dla chirurga, a w związku z tym duże wyzwanie, domagające się ciągłego doskonalenia umiejętności, szukania nowych rozwiązań, ścisłej współpracy z innymi specjalistami. Ale dzięki tej interdyscyplinarnej współpracy zwiększa się zakres oraz innowacyjność operacji. Zabiegi przeprowadzane są z wykorzystaniem najnowszych światowych technologii medycznych. Standardem stały się operacje minimalnie inwazyjne z zastosowaniem lasera czy chirurgia endoskopowa z użyciem neuronawigacji, pozwalającej na precyzyjną resekcję guzów zlokalizowanych w obrębie podstawy czaszki. Wprowadzenie zaawansowanych technik mikrochirurgicznych, umożliwiających zespolenia naczyń i nerwów, otworzyło drogę dla wykonywania kompleksowych rekonstrukcji po rozległych zabiegach. W lipcu 2012 roku wykonano tu jedną z pierwszych w Polsce rekonstrukcji nosa z zastosowaniem nowoczesnej epitezy, czyli sztucznego nosa z silikonu, osadzonego na tytanowych implantach. To nowatorska operacja, która pacjentowi przywróciła możliwość normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Lekarze oddziału, a obecnie kliniki, zaangażowani są w działalność naukowo-badawczą i edukacyjną. Realizują



Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak



Prof. Wojciech Golusiński



Przedstawiciele władz uczelni i zaproszeni goście

ją liczne projekty np. dotyczące roli wirusa HPV w powstawaniu nowotworów głowy i szyi, we współpracy z wiodącymi ośrodkami naukowymi w Europie i Stanach Zjednoczonych. Owocem tej współpracy jest ponad 40 publikacji naukowych. O uznaniu dla osiągnięć poznańskich lekarzy świadczy fakt, że w kwietniu 2012 roku powierzono im organizację V. Europejskiej Konferencji Onkologii Głowy i Szyi, która zgromadziła najwybitniejszych specjalistów w tej dziedzinie.

Podczas uroczystości otwarcia kliniki prorektor UMP prof. dr hab. Andrzej Tykarski przedstawił historię Wydziału Lekarskiego II, w ramach którego działać będzie najmłodsza klinika. Prof. dr hab. Zbigniew Krasiński dziekan Wydziału Lekarskiego II zadeklarował w imieniu władz uczelni wsparcie dla działalności naukowej i dydaktycznej kliniki. Podkreślał znaczenie indywidualnej determinacji profesora Golusińskiego, który dążył do jak najściślejszej współpracy z uczelnią.

Gościem otwarcia był profesor Andreas Dietz, dyrektor kliniki otolaryngologii Uniwersytetu w Lipsku. Podczas swojego wystąpienia podkreślił, że spotykał profesora Golusińskiego podczas wielu sympozjów na całym świecie, ceni jego doskonałe kontakty, otwartość, która zjednuje mu przyjaciół i pozwala realizować ambitne plany.

Profesor Golusiński w swoim wystąpieniu przedstawił dokonania swojego zespołu. Podkreślił znaczenie wprowadzonego w 2012 roku ogólnopolskiego programu profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów głowy i szyi. Zarysował także plany i perspektywy dla nowej kliniki. Wśród nich znajduje się jej rozbudowa, dalszy rozwój zespołu interdyscyplinarnego, który towarzyszy pacjentowi na każdym etapie leczenia, rozwój chirurgii w oparciu o najnowsze urządzenia, które chirurgię czynią bardziej precyzyjną.



Dziekan prof. Zbigniew Krasiński



Prorektor prof. Andrzej Tykarski



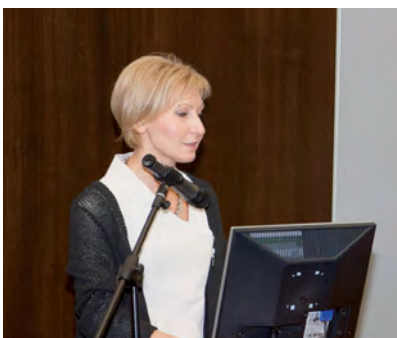
# Bolesne dojrzewanie



**Wśród powszechnych utyskiwań na temat skandalicznego zachowania młodzieży umyka z pola uwagi fakt, jak burzliwy i dotkliwie trudny jest to czas w życiu człowieka. Już nie dziecko a jeszcze nie dorosły. Umysł nie nadąga za ciałem. Świat z jednej strony kusi a z drugiej przeraża.**



Dr Agnieszka Rosińska



Dr hab. Ewa Mojs



Dr Tomasz Pasikowski



Karl-Heinz Stark

Okres dorastania, między dzieciństwem a dorosłością, przypadający między 11-12 a 17-21 rokiem życia, charakteryzujący się gwałtownymi zmianami fizycznymi i psychicznymi, nazywa się adolescencją. Czas trwania „trudnego okresu” zależy również od płci i indywidualnych cech jednostki, a także od warunków środowiskowych. Przede wszystkim jest to jednak okres odkrywania własnych potencjałów i kierunków rozwoju, kształtowania własnego „ego”, systemu wartości i światopoglądu wraz z nieodpartą potrzebą osiągnięcia subiektywnie rozumianej wolności i autonomii.

Problemom zagrożeń zdrowia i strategiom profilaktycznym adolescencji i wczesnej dorosłości poświęcona była konferencja szkoleniowa, która odbyła się 11 marca w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym UMP. Jej organizatorami byli: Instytut Psychologii UAM – Zakład Zdrowia i Psychologii Klinicznej, Zakład Psychologii Klinicznej naszego Uniwersytetu, Centrum Badań i Działań Społeczno-Kulturowych w Poznańskim Parku Naukowo-Technologicznym, Kuratorium Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Poznania.

Celem konferencji była prezentacja aktualnych badań dotyczących zachowań zdrowotnych młodzieży i młodych dorosłych, analiza zagrożeń cywilizacyjnych i rozwojowych w okresie dorastania i w konsekwencji ryzyka dla zdrowia we wczesnej dorosłości, przedstawienie praktyki szeroko rozumianej profilaktyki i promocji zdrowia, adresowanej do młodzieży zarówno w ramach edukacji szkolnej jak i pozaszkolnej, zwiększenie kompetencji kadr zaangażowanych w działania na rzecz młodzieży, promocja dobrych praktyk i wzmocnienie w środowisku lokalnym współpracy na rzecz młodzieży.

Dr Agnieszka Rosińska i dr Tomasz Pasikowski z Instytutu Psychologii UAM przedstawili wyniki badań zachowań zdrowotnych „młodych dorosłych”. Ich konkluzja jest taka, że wzory zachowań determinuje przede wszystkim rodzina. Formy aktywności przekazywane z pokolenia na pokolenie, podział ról i obowiązków, symboliczne znaczenie rytuałów pielęgnowanych w rodzinie, kształtują najbardziej młodego człowieka. Ale wpływ ma także społeczność lokalna, a więc otoczenie, w którym młody człowiek wzrasta. Duże znaczenie mają również: oświata zdrowotna, edukacja humanistyczna i społeczna, która rozwija umiejętności życiowe. Ważne są alternatywne formy spędzania wolnego czasu poza systemem edukacji.

Ten temat był głównym motywem wystąpienia Karla-Hainza Starka z Kassel w Niemczech, który reprezentował Jugendamt (urząd ds. młodzieży). Kassel to specyficzne miasto – 30 procent mieszkańców stanowią imigranci z Turcji, gdzie problemy integracyjne, sposoby przełamania barier międzykulturowych są nie lada wyzwaniem dla osób zajmujących się pracą z młodzieżą. Karl-Hainz Stark omówił różne formy pracy z młodymi ludźmi różnych narodowości, w tym z Polakami, których duża grupa mieszka w Kassel. Zaprezentował różnego rodzaju warsztaty – teatralne, cyrkowe, zajęcia w plenerze, w których brały udział grupy młodzieży z różnych krajów.

Bogatą ofertę dla młodzieży na przykładzie Młodzieżowego Domu Kultury nr. 2 w Poznaniu zaprezentowała jego dyrektor – Hanna Konieczna.

W sesji drugiej dr hab. Ewa Mojs mówiła o zagrożeniach zdrowia młodzieży i „młodych dorosłych”. Zaprezentowano pracę środowiskową z młodzieżą w poznańskiej dzielnicy Łazarz, a jako przykład dobrej praktyki w zakresie promocji zdrowia, przedstawiono Gimnazjum nr. 1 we Wrześni.

HELENA CZECHOWSKA



Uczestnicy konferencji



# Soczewki kontaktowe – fakty i mity

W

**Wzrok jest najważniejszym ze zmysłów, dzięki któremu czerpiemy aż 80 procent informacji o otaczającym nas świecie. Dbłość o wzrok, prawidłowa korekcja jego wad, mają ogromne znaczenie dla jakości życia. Soczewki kontaktowe są coraz popularniejszą alternatywą dla tradycyjnej korekcji okularowej.**



Prof. Jarosław Kocięcki

Studenckie Koło Naukowe Okulistyki zorganizowało konferencję naukową, podczas której zaprezentowano najnowsze doniesienia na temat soczewek kontaktowych.

Konferencję otworzył prorektor ds. studenckich prof. Edmund Grześkowiak, podkreślając, że każda studencka inicjatywa, a ta związana z ruchem naukowym w szczególności, jest bardzo cenna. W konferencji uczestniczyli także: prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. Jarosław Walkowiak, dziekan Wydziału Lekarskiego I prof. Ryszard Marciniak. Katedrę i Klinikę Okulistyki reprezentowali: jej kierownik prof. Jarosław Kocięcki oraz dr Ewa Czaplicka.

Współczesną wiedzę na temat miękkich soczewek kontaktowych zaprezentowali Wero-

nika Leszczyńska i Krzysztof Szopa reprezentujący firmy Bausch&Lomb oraz Alcon Vision Care. Powszechna wiedza na temat soczewek kontaktowych wymaga uzupełnienia po to, by zachęcić do tej formy korekcji wzroku większą liczbę osób. Za pomocą soczewek można bowiem korygować wszystkie podstawowe wady wzroku. Nie ma limitu

wiekowego, mogą je stosować już kilkuletnie dzieci i osoby w mocno zaawansowanym wieku. Soczewki zapewniają większy komfort, lepsze postrzeganie siebie, pozwalają na aktywność życiową we wszystkich dziedzinach, poprawiają jakość życia. Ta forma korekcji wzroku ma szczególne znaczenie dla nastolatków, którzy prowadzą aktywny tryb życia, uprawiają różne sporty. Ze statystyk wynika, że 17 procent nastolatków, którzy mają przepisane okulary, nigdy ich nie nosi. Soczewki są znacznie wygodniejszym rozwiązaniem.

Wadą, która dotyczy 38 procent populacji po 40 roku życia jest presbiopia czyli starczowzroczność. Soczewki kontaktowe, korygujące tę pogłębiającą się z wiekiem wadę, są nowoczesnym rozwiązaniem, pozwalającym na aktywne życie zawodowe i osobiste milionów ludzi w apogeum sił twórczych. Aż 70 procent osób z tej grupy nie wie, że soczewki są dobrym rozwiązaniem także dla nich.

Podstawowe pytanie jakie nurtuje pacjentów brzmi: czy soczewki są bezpieczne? Współczesne soczewki kontaktowe wykonuje się z biomateriałów, które muszą mieć oznaczoną biokompatybilność, aby ograniczenie przepływu tlenu do rogówki było jak najmniejsze. Dzięki zastosowaniu materiałów hydrosilikonowych ilość dostarczanego tlenu wzrasta kilkukrotnie. Użytkownik, stosując się do rygorystycznych wymogów związanych z używaniem i zmianą soczewek, minimalizuje ryzyko zakażenia drobnoustrojowego. Tak więc soczewki kontaktowe są bezpieczne, mają wiele zalet. Nie ma przeszkód, żeby stosowało je coraz więcej osób potrzebujących korekcji wzroku.

HELENA CZECHOWSKA



Studenci podczas wykładów



Prorektor, prof. Edmund Grześkowiak i prezydium konferencji

# Przygoda z nauką



**O nieskuteczności wstrząsów elektrycznych w terapii po ukąszeniu grzechotnika, albo o badaniach nad dłubaniem w nosie przez nastolatków, bądź o uszczęśliwianiu małży przy pomocy prozacu, które dzięki temu rozmnażały się 10 razy szybciej, o obrażeniach spowodowanych przez orzechy kokosowe, albo o tym czy „strzelanie” stawami jest groźne dla zdrowia, mogli posłuchać uczestnicy XVI Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki. W wykładzie poświęconym anty Noblom w medycynie mówił o tym prof. Michał Nowicki.**

Profesor Nowicki podkreślił jednak, że chociaż tematyka tych rozważań może być uznawana za absurdalną, świadczy o niepohamowanej chęci do naukowych poszukiwań, docieklivosti, a to cechy każdego prawdziwego odkrywcy. Był to jeden z ośmiu wykładów, którego w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym naszej uczelni mogło wysłuchać prawie 700 gimnazjalistów i licealistów z Wielkopolski i okolicznych województw.

Święto nauki i sztuki zainaugurował prorektor ds. organizacji, promocji i rozwoju UMP prof. dr hab. Andrzej Tykarski. Licznie zgromadzona młodzież oprócz wysłuchania wykładów, mogła wziąć udział w warsztatach z ratownictwa ekstremalnego oraz szycia chirurgicznego. Jednocześnie w Centrum Symulacji Medycznej odbywały się pokazy nowoczesnych metod nauczania medycyny za pomocą symulacji medycznej. Salę B Centrum Kongresowo-Dydaktycznego wypełnili kandydaci na studia w naszej uczelni biorący udział w trwających równolegle „Drzwiach Otwartych” zorganizowanych przez Radę Uczelnianą Samorządu Studentów. Hol wypełniły stoiska promocyjne organizacji studenckich, stacje nauki udzielania pierwszej pomocy prowadzone przez Akademickie Stowarzyszenie Medycyny Ratunkowej, a także stoiska pod pieczęcią Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA Poland oddział Poznań.

Wykład inauguracyjny pt. „Czy człowiek może żyć tysiąc lat?” wygłosił prof. Krzysztof Książek. Mówił o tym, że starzenie się człowieka to problem współczesny. Przez całe wieki ludzie żyli zbyt krótko, żeby się zestarzeć. Ginęli z powodu dramatycznych zdarzeń lub umierali młodo z powodu chorób. Można to zaobserwować w świecie dzikich zwierząt, które też się nie starzeją. Dopiero zwierzęta udomowione, lub te żyjące w warunkach chronionych żyją

dłużej. Tak więc starzenie się jest ubocznym skutkiem cywilizacji. Trwają poszukiwania genów odpowiedzialnych za ten proces. Na razie takich zidentyfikowano ale są takie, które do procesu starzenia się przyczyniają. To dwa rodzaje genów: te regulujące płodność i witalność oraz te, które odpowiadają za procesy energetyczne w organizmie. Wraz z upływem lat geny odpowiedzialne za witalność zaczynają działać na organizm negatywnie np. gen odpowiedzialny za wiązanie wapnia czy gospodarkę hormonalną. Ciało ludzkie jest produktem jednorazowego użytku. Natura nie stworzyła organizmu idealnego, a ewolucja nie wyposażała naszych organizmów w nieskończone zasoby energii. Podstawową funkcją zaprogramowaną przez naturę jest rozmnażanie się. Ma ono bardzo wyraźny związek ze starzeniem się ponieważ urodzenie i wychowanie potomstwa pochłania mnóstwo energii. Profesor przytoczył wyniki obserwacji kilkuset tysięcy kobiet z których wynika, że najdłużej żyły te, które nie miały dzieci lub te, które urodziły je w późnym wieku. Profesor omówił koncepcję SENS Aubrey de Grey'a, który przez jednych uważany jest za szaleńca, przez innych za geniusza, który uważa, że starość można leczyć. Najdłużej żyjącym człowiekiem na świecie – 151 lat – był hindus Hebib Miyzu. Czy będziemy mogli żyć tysiąc lat? Nie wiemy, konkludował profesor Książek, ale warto próbować.

Problematykę związaną z transplantacją nerek przedstawił dr hab. Marek Karczewski. Zgromadzoną młodzież zainteresowała długa historia transplantologii wynikająca z chęci udoskonalania ciała. Ale nowoczesna transplantologia rozwinęła się dopiero w wieku XX. W 1912 roku za przeszczepu naczyniowe u psów Alexis Carrel otrzymał nagrodę Nobla. Pierwszego przeszczepu nerki uwieńczonego sukcesem dokonano w 1954 roku w Bostonie między

bliźniętami. Przeszczep utrzymał się przez 8 lat. W Polsce pierwszą transplantację nerki wykonali profesorowie Nielubowicz i Orłowski. Od tamtej pory transplantologia poczyniła ogromne postępy. Dziś procedura przeszczepienia nerek jest standardem medycznym, wykonuje ją wiele ośrodków w Polsce.



Prof. Andrzej Tykarski



Prof. Andrzej Rajewski



Prof. Michał Nowicki



Przemawia za nią fakt, że nie jest obarczona wieloma powikłaniami, pacjent dość szybko wraca do pełnej sprawności i odzyskuje jakość życia porównywalną z tą sprzed choroby. Do tej pory przeszczepiono w Polsce około 25 tysięcy nerek. I choć rocznie wykonuje się 1000 takich operacji, to niestety ciągle jest długa kolejka chorych. Podstawową barierą jest brak dawców narządów, szczególnie dawców żywych. W Polsce transplantacje od żywego dawcy to znikomy procent wszystkich przeszczepień.

O tym czy anoreksja i bulimia to przyczyna czy skutek problemów psychicznych mówił prof. Andrzej Rajewski, kierownik Katedry i Kliniki Psychiatrii UMP. Decydujące znaczenie czy choroba wystąpi czy nie, mają emocje, które zaczynają kształtować się około 9. roku życia. To wtedy zaburzenia percepcji i emocji mogą prowadzić do anoreksji, która rozwija się około 12. roku życia. Zaburzenie to dotyczy w 90. procentach dziewczynek i kobiet. Wśród przyczyn anoreksji i bulimii wymienia się zaburzenia relacji matka – dziecko polegające na zdominowaniu indywidualnych potrzeb dziecka przez matkę. Obsesyjna kontrola wagi staje się wówczas namiastką kontroli nad własnym życiem. Wśród innych przyczyn wymienia się czynniki kulturowe, takie jak panujące stereotypy dotyczące urody, atrakcyjności, ogromna presja osiągnięcia sukcesów oraz znikomą rolę ojca w wychowaniu dziecka. Anoreksja i bulimia niosą niekorzystne konsekwencje – w sensie biologicznym, psychicznym, wywołują zmiany w zachowaniu. Nie leczone mogą prowadzić do śmierci.

Na inne bardzo aktualne wśród młodzieży tematy mówili kolejni prelegenci. O „dopalaczach” – Artur Tężyk, magister farmacji, o tym jak powstaje kac i czym go leczyć dr Jarosław Tobolski. A o odwiecznej walce człowieka z komarami roznoszącymi malarię mówili dr Ewelina Wierzejska i mgr Mateusz Cofta. To problem ciągle aktualny, a jego znajomość w kontekście bardzo licznych wyjazdów w strefy klimatyczne, w których malaria występuje, ma oczywiście aspekt profilaktyczny.

Wykłady podczas Festiwalu stanowią nie lada wyzwanie zarówno dla prelegentów jak i słuchaczy. Ci pierwsi na ogół mają do czynienia ze studentami, nie występują na codzien przed kilkusetosobową grupą gimnazjalistów i licealistów. Tych młodych ludzi trzeba zainteresować te-

matem, dostosować poziom przekazu tak, aby był zrozumiały i ciekawy. Podziwu godna jest także chęć zdobywania nowej wiedzy, cierpliwość i uwaga ze strony uczniów, o których z wielu stron słychać same niepochlebne opinie. Na Festiwalu nie znajdują one żadnego potwierdzenia.

HELENA CZECHOWSKA



Chętnych do nauki pierwszej pomocy nie brakowało



W Centrum Symulacji Medycznej



Uczestnicy podczas konferencji



Ratujemy niemowlaki

# Od diagnozy do leczenia



**W Wielkopolskim Centrum Onkologii 16 kwietnia odbyła się konferencja pt. „Droga pacjenta onkologicznego od diagnozy do leczenia”. Poświęcona była promocji standardów oraz dobrych praktyk w procesie opieki nad pacjentem onkologicznym od momentu skierowania aż do wyliczenia i rehabilitacji. Problematyka ta dotyczy zarówno jednostek organizujących leczenie, dyrektorów szpitali, lekarzy, jak i osób odpowiedzialnych za podział zasobów finansowych w ochronie zdrowia.**

Tematyka konferencji obejmowała: organizację centrów onkologii, ich wpływ i rolę w leczeniu pacjentów w danym regionie, specyfikę leczenia onkologicznego w porównaniu do innych dziedzin, organizację opieki onkologicznej w Wielkiej Brytanii, miejsce rehabilitacji po leczeniu onkologicznym w systemie ochrony zdrowia w Polsce, zarządzanie świadczeniami dla pacjenta w instytucji płatnika.

O roli zespołów interdyscyplinarnych w leczeniu mówiła doc. dr hab. Maria Litwiniuk. Podkreślała, że burzliwy rozwój technik obrazowania, chirurgii, technik radioterapii, biologii molekularnej, powstawanie nowych terapii powodują, że jeden lekarz, choćby najzdolniejszy, nie jest w stanie zgłębić wszystkich tych dziedzin. Dlatego niezbędna jest praca w zespole złożonym z przedstawicieli tych specjalności medycznych. Korzyści z tego dla pacjenta onkologicznego są bardzo wymierne: prawidłowe rozpoznanie choroby oraz jej zaawansowania, leczenie zgodne z najnowszymi rekomendacjami, większa dostępność do badań klinicznych i skuteczniejsza komunikacja z pacjentem, który jest dobrze poinformowany o swoim stanie zdrowia. Ponadto lekarze pracujący w zespole odczuwają mniejszy stres przy podejmowaniu decyzji.

Profesor Piotr Milecki omówił rolę takiego zespołu w leczeniu chorych z nowotworami głowy i szyi. Podkreślał, że praca w takim zespole jest źródłem wiedzy także dla lekarzy, którzy poznają nowe możliwości terapeutyczne, uczą się współdziałania. Praca zespołu ma na celu podnoszenie jakości życia pacjenta w chorobie na każdym etapie leczenia.

Dyrektor Centrum Onkologii w Bydgoszczy dr Zbigniew Pawłowicz mówił o organizacji polskiej onkologii. Podkreślał rolę centrów onkologii w kompleksowym leczeniu nowotworów. Wskazał także to, co w polskiej onkologii

wymaga naprawy. To przede wszystkim wyliczenia procedur, konieczność wprowadzenia referencyjności ośrodków, stworzenie strategii do walki z rakiem, której służyłoby utworzenie narodowej sieci ośrodków onkologicznych.

Doktor Wojciech Karwatowski pracujący w szpitalu w Leicester przedstawił system opieki nad pacjentem onkologicznym w Wielkiej Brytanii. Założeniem tego systemu jest to, że pacjent ma prawo do takiego leczenia, które jest dla niego najlepsze. Stworzono standardy według których w ciągu dwóch tygodni od wizyty u lekarza pierwszego kontaktu pacjent z podejrzeniem nowotworu ma się znaleźć w szpitalu. W ciągu 21 dni ma być postawiona diagnoza, a w ciągu 2 miesięcy wdrożone leczenie. Są oczywiście problemy z wykonaniem tych standardów, ale jeśli szpital ich nie dotrzymuje, naraża się na poważne kary finansowe.

Profesor Julian Malicki, dyrektor WCO na przykładzie hiszpańskiej Katalonii mówił o szybkiej ścieżce od podejrzenia raka do leczenia. Postawiono tam ułatwienie dostępu do specjalistów, skoncentrowano środki tam, gdzie najlepiej leczą i cały czas sprawdza się efekty leczenia. Bardzo dużą wagę przywiązuje się do godnego traktowania i właściwego podejścia do pacjenta.

O tym jak ważne jest poczucie bezpieczeństwa chorego w procesie leczenia mówił dr Erwin Strzesak. Na przykładzie nowotworów jelita grubego przedstawił problem standaryzacji i efektywności i kosztów leczenia tego rodzaju nowotworu.

Prezentowano także mapę hospitalizacji z powodu nowotworów w Wielkopolsce, mówiono o rehabilitacji po leczeniu onkologicznym, a przedstawiciele NFZ omówili weryfikację uprawnień pacjentów do udzielania świadczeń.



Doc. dr hab. Maria Litwiniuk



Dr Erwin Strzesak



Profesor Piotr Milecki

HELENA CZECHOWSKA



# Srebrne gody wielkopolskiej diabetologii

P

Minęło tylko a może aż 25 lat od rozpoczęcia organizacji opieki diabetologicznej dla osób dorosłych w Wielkopolsce. Od 20 lat istnieje w Szpitalu Miejskim im. F. Raszei w Poznaniu pierwsza szpitalna jednostka diabetologiczna dla dorosłych chorych na cukrzycę, która stała się Katedrą i Kliniką Chorób Wewnętrznych i Diabetologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. 23 marca 2013 roku pracownicy Katedry i Kliniki oraz Oddziału Chorób Wewnętrznych i Diabetologii na czele z profesorem Bogną Wierusz-Wysocką świętowali srebrne gody diabetologii wielkopolskiej.

W ramach obchodów tej rocznicy w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym naszego Uniwersytetu odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa pt. „Diabetologia dorosłych w Wielkopolsce. Gdzie byliśmy i dokąd zmierzamy?”, która zgromadziła wielu wybitnych wykładowców i liczne grono uczestników. Wykłady były wygłaszane w dwugłosie specjalistów diabetologii, pracowników Kliniki, oraz ściśle współpracujących specjalistów z różnych dziedzin medycyny takich jak: pediatria, ginekologia i położnictwo,



Prof. Grzegorz Oszkinis oraz Jacek Zgołński



Prof. Bogna Wierusz-Wysocka



Dr Dorota Pisarczyk-Wiza, dr J. Bernardczyk-Meller, Prof. Henryk Wysocki i dr A. Majchrzak

kardiologia, endokrynologia, okulistyka, nefrologia, neurologia, chirurgia naczyniowa, bez których opieka nad osobami z cukrzycą nie mogłaby istnieć. Wśród zaproszonych gości byli prorektor UMP prof. dr hab. Grzegorz Oszkinis, prodziekan WL I prof. dr hab. Ewa Wender-Ożegowska, prodziekan WL II prof. dr hab. Michał Nowicki, prof. dr hab. Henryk Wysocki, prof. dr hab. Jerzy Sowiński, prof. dr hab. Piotr Fichna, dr hab. Krzysztof Pawlaczyk, dr n. med. Jadwiga Bernardczyk-Meller. Poruszone zostały tematy transmisji pacjenta z cukrzycą z opieki pediatrycznej do opieki diabetologicznej dorosłych, macierzyństwa u kobiet z cukrzycą, problemów kardiologicznych oraz endokrynologicznych u pacjentów z cukrzycą, przewlekłych powikłań o charakterze mikroangiopatii i zespołu stopy cukrzycowej.

Poza naukową strawą nie zabrakło też czasu na wspomnienia, wzruszenia, gorące gratulacje i serdeczne życzenia dalszego rozwoju.

DR N. MED. ALEKSANDRA URUSKA

# Chirurgia dziecięca

B

Była tematem trzeciej ogólnopolskiej konferencji naukowej zorganizowanej w Poznaniu przez Studentkie Koło Naukowe oraz Katedrę i Klinikę Chirurgii, Traumatologii i Urologii Dziecięcej UMP.

Konferencja zgromadziła wybitnych prelegentów i wielu słuchaczy tym bardziej, że jej ubiegłoroczna edycja została wyróżniona w konkursie StRuNa. W czterech sesjach przedstawiono nowości w chirurgii dziecięcej, chirurgię onkologiczną i endokrynologiczną u dzieci.



Dr Jakub Kornacki



Jakub Noskiewicz

Dr Jakub Kornacki z Kliniki Rozrodczości UM w Poznaniu przedstawił aktualne możliwości terapii płodu. To jedna z najmłodszych gałęzi medycyny, powstała dzięki rozwojowi technik obrazowania, które pozwalają rozpoznać wady płodu i ocenić czy jest możliwa ewentualna interwencja chirurgiczna. Tym samym płód stał się pacjentem. Jednak w przypadku tej terapii specjalnego znaczenia nabiera dewiza „po pierwsze nie szkodzić”. Trzeba dokładnie ocenić ryzyko związane z życiem i zdrowiem płodu oraz matki. I choć wiele z tych zabiegów przynosi pozytywne rezultaty, to dylematy etyczne pozostają. Najczęściej stosowane zabiegi dotyczące płodu to wewnątrzmaciczne leczenie wad serca i cewki moczowej. Otwarta chirurgia płodowa stosowana jest przy leczeniu przepukliny opono-rdzeniowej.

W swoim wystąpieniu Jakub Noskiewicz zaprezentował trenazer laparoskopowy, który sam skonstruował. Taki trenazer to urządzenie niezbędne dla nauki i doskonalenia techniki operacyjnej. Urządzenie oferowane przez profesjonalne formy kosztuje około 15 tysięcy złotych. Tymczasem Jakub Noskiewicz zaprezentował samodzielnie skonstruowany trenazer, którego koszt wynosi... 115 złotych!

Maciej Czyżewski reprezentujący firmę B. Braun przedstawił najnowsze szwy wchłaniające. Firma B. Braun jest potentatem w tym segmencie, to tutaj w 1908 roku powstał Catgut – pierwszy sterylizowany szew chirurgiczny. W 1968 roku opracowano pierwszy klej tkankowy pozwalający na bezszwowe zamykanie ran. Obecnie nowością przygotowaną przez firmę B. Braun są plecione szwy wchłaniające NOVOSYN oraz szwy jednowłóknowe.

W sesji drugiej prof. Danuta Januskiewicz-Lewandowska z Kliniki Hematologii i Onkologii Pediatricznej argumentowała dlaczego należy mówić o nowotworach u dzieci, a dr Katarzyna Jończyk-Potoczna z Zakładu Radiologii Pediatricznej wskazywała czego radiolog oczekuje od pediatry, onkologa i chirurga, diagnozując pacjenta z podejrzeniem choroby onkologicznej.

Referat na temat chirurgii wątroby u dzieci wygłosił dr hab. Przemysław Mańkowski z Katedry i Kliniki Chirurgii, Traumatologii i Urologii Dziecięcej

O portach naczyniowych u dzieci mówiła Patrycja Sosnowska także reprezentująca tę Klinikę.

W sesji poświęconej chirurgii endokrynologicznej prof. Marek Niedziela z Kliniki Endokrynologii i Reumatologii Dziecięcej mówił o nowotworach układu endokrynnego u dzieci. Dr hab. Jerzy Harasymczuk o chirurgii endokrynologicznej u dzieci a dr hab. Michał Błaszczyszki omówił korektę chirurgiczną wad cielesno-płciowych u dzieci.

Prodziekan Wydziału Lekarskiego II, prof. Ewa Wender-Ożegowska podziękowała całemu zespołowi Katedry i Kliniki Chirurgii, Traumatologii i Urologii Dziecięcej za zaangażowanie w organizację konferencji. ■



Goście konferencji



Słuchacze wykładów



# Prof. Oliver Kayser z cyklem wykładów

N

Na początku marca na Wydziale Farmaceutycznym już po raz dziesiąty gościł profesor Oliver Kayser z Technische Universität Dortmund, który wygłosił cykl wykładów dla studentów farmacji w ramach programu LLP ERASMUS. Tematyka wykładów z zakresu biotechnologii farmaceutycznej obejmowała m. in. zagadnienia produkcji szczepionek, zwierząt transgenicznych, terapii genowej i postaci leków biotechnologicznych. Wykłady te stanowią część zajęć fakultatywnych przewidzianych w programie nauczania.

Bogata historia współpracy z prof. Kayserem rozpoczęła się w 2003 roku, kiedy to po raz pierwszy doc. Oliver Kayser reprezentujący wówczas Freie Universität Berlin wygłosił cykl wykładów dla przyszłych farmaceutów. W 2004 roku profesor przeniósł się na Uniwersytet Groningen (Holandia) gdzie był inicjatorem podpisania umowy w ramach programu SOCRATES/ERASMUS z naszą uczelnią, dzięki czemu wizyty w Poznaniu mogły być kontynuowane.

Współpraca z Uniwersytetem w Groningen została podsumowana w formie mini-symposium „Three years of Groningen-Poznań Socrates/Erasmus cooperation”, które odbyło się 19 kwietnia 2007 roku w Poznaniu. W spotkaniu tym wzięli udział przedstawiciele Uniwersytetu Groningen, a dyplomanci Prof. Kaysera przedstawili wyniki swoich badań.

Następną uczelnią, do której przeniósł się prof. Kayser w 2011 roku jest Technische Universität Dortmund. Zmiana miejsca pracy Profesora nie zakłóciła naszej współpracy ponieważ również z tą uczelnią została podpisana umowa dotycząca wymiany nauczycieli i studentów w ramach programu LLP ERASMUS.

Prof. Oliver Kayser jest wybitnym specjalistą w zakresie biotechnologii farmaceutycznej. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się m.in. na wyodrębnianiu i identyfikacji nowych związków chemicznych o korzystnych właściwościach farmakologicznych, występujących w endofitach oraz na nowych substancjach o działaniu przeciw pasożytniczym, obecnych w roślinach stosowanych w medycynie tradycyjnej. Do największych osiągnięć prof. Kaysera należy zastosowanie nowatorskiej metody biosyntezy kombinatoryjnej do produkcji rzadkich i drogich leków pochodzenia naturalnego (paclitaxel, artemizyna, alkaloidy *Vinca*).

Prof. Kayser jest gorącym rzecznikiem współpracy między naszymi uczelniami i podejmuje starania o jej rozszerzenie na obszar wspólnych projektów badawczych, realizowanych w ramach przedsięwzięć finansowanych z budżetu UE.

Długoletnia współpraca z Prof. Kayserem została uwieczniona w 2011 roku przyznaniem mu statusu profesora wizytującego. ■



Prof. Oliver Kayser podczas wykładu

Współpraca z prof. Kayserem nie ogranicza się do prowadzenia wykładów. Od 2003 roku, corocznie 1-2 studentów Wydziału Farmaceutycznego wykonuje prace dyplomowe pod jego kierunkiem. Profesor wysoko ocenia zaangażowanie i umiejętności naszych studentów. Potwierdzeniem tej opinii może być międzynarodowa kariera naukowa kilku dyplomantów, którzy przygotowali prace magisterskie w pracowni prof. Kaysera.

## Nowa edycja kursów językowych

O

Od października 2013 Studium Języków Obcych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu organizuje dla pracowników dydaktycznych i pracowników szpitali klinicznych oraz pracowników administracji odpłatne kursy językowe ukierunkowane na rozwijanie i doskonalenie niezbędnych umiejętności językowych: mówienia, słuchania, czytania i pisanie. Pragniemy zaprosić Państwa na moduły General English, Cambridge ESOL oraz na kurs przygotowujący do egzaminu IELTS.

Zajęcia prowadzone będą w grupach dwunastoosobowych. Istnieje możliwość zorganizowania zajęć w grupach dwu- lub czteroosobowych lub zajęć indywidualnych. Proponujemy Państwu elastyczne godziny spotkań oraz rozpoczęcie zajęć już w połowie września 2013 roku.

Wszystkie zainteresowane osoby prosimy o kontakt: [jmajzner@ump.edu.pl](mailto:jmajzner@ump.edu.pl)

JOANNA MAJZNER, SJO UMP  
SYLWIA WISNIEWSKA-LEŚKÓW, SJO UMP

# Spotkania młodych z nauką



**W Sali Hoyera Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, 23 marca, po raz czwarty odbyły się Spotkania Młodych z Nauką. Wydarzenie ponownie zgromadziło liczną grupę młodych ludzi, którzy chcą wiedzieć więcej i sięgać głębiej.**

W dniu spotkania, wydano 130 certyfikatów imiennych zaświadczających o udziale poszczególnych osób w konferencji. Ideą spotkania było umożliwienie prezentacji wyników prac badawczych prowadzonych przez ludzi stojących u progu swej kariery naukowej. Najliczniejszą spośród prelegentów grupę stanowili magistranci naszej uczelni, dla których była to bardzo często pierwsza okazja do publicznego wystąpienia i przekonania innych do wartości swoich badań.

A było kogo przekonywać – grono słuchaczy było bardzo liczne. Wśród gości znaleźli się dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. dr hab. Lucjusz Zaprutko i prodziekan do spraw analityki medycznej prof. dr hab. Maria Rybczyńska. Tematyka, którą interesują się młodzi naukowcy ma często charakter interdyscyplinarny, a dotyczy zagadnień z kręgu metod leczenia konwencjonalnego, rekombinacji, komórek macierzystych, oporności wielolekowej czy zupełnie nowych tematów z zakresu badań „*in silico*” oraz zjawisk epigenetycznych. Podsumowując tematykę można powiedzieć, że prym, jak na uczelni medycznej przystało, wiodą tematy związane z postępami farmakoterapii nowotworów, czego odzwierciedleniem był



Członkowie koła Biosfera z opiekunem dr hab. Błażem Rubisiem

wykład otwierający spotkanie, a zaprezentowany przez dr hab. Annę Jankowską. Raz jeszcze okazało się, że naukowcy wywodzący się z różnych środowisk (Toruń, Bydgoszcz, Wrocław, Szczecin, Katowice) dążą do wspólnego celu i nawet jeśli reprezentują różne dziedziny nauki jak biologia molekularna, immunologia czy biotechnologia, to płaszczyzna biochemii pozostaje wspólnym mianownikiem ich dążeń. Po raz kolejny okazało się, że biochemia budzi pasję i rodzi wyzwania. Studenci prezentujący swoje prace pochodzili z wielu różnych katedr, a poziom ich wystąpień odzwierciedla aktywność macierzystych ośrodków. Należy więc przypuszczać, że już rośnie kolejne pokolenie zapamiętałych badaczy, którzy dzięki możliwości spotkania, wymiany myśli i doświadczeń stworzą obiecującą ale i realną perspektywę rozwoju nauki polskiej.

Po tym czwartym już spotkaniu młodzi naukowcy, przedstawiciele Koła Naukowego BIOSFERA przy Katedrze Chemii Klinicznej i Diagnostyki Molekularnej zadeklarowali chęć zorganizowania konferencji także w przyszłym roku. ■



Dyskusja



Goście spotkania



Prodziekan d.s. analityki medycznej prof. Maria Rybczyńska i dziekan Lucjusz Zaprutko



# Nowe studenckie towarzystwo

9

9 stycznia 2013 roku w poczet organizacji studenckich Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu zostało wpisane **Poznańskie Towarzystwo Studentów Medycyny Laboratoryjnej – PTSML**. W tym miejscu chcielibyśmy serdecznie podziękować wszystkim osobom, które wyraziły swoje poparcie dla naszej inicjatywy. Szczególne podziękowania pragniemy złożyć prof. Lucjuszowi Zaprutko dziekanowi Wydziału Farmaceutycznego oraz prof. Marii Rybczyńskiej prodziekanowi ds. kierunku Analityka Medyczna.



PTSML to organizacja zrzeszająca studentów Analizy Medycznej. Nasze główne cele to:

- Promowanie kierunku Analizy Medycznej na terenie województwa Wielkopolskiego oraz poza jego granicami.
- Propagowanie wśród studentów kierunku Analizy Medycznej pewności siebie, świadomości roli zawodu diagnosty laboratoryjnego i odpowiedzialności jego pracy zawodowej.
- Organizowanie wydarzeń, mających na celu pogłębienie wiedzy naukowej i zawodowej studentów kierunku Analizy Medycznej.

- Podejmowanie działań prowadzących do umocnienia pozycji kierunku analizy medycznej na Uczelni, innych uczelniach medycznych i niemedycznych oraz zawodu diagnosty laboratoryjnego na rynku pracy.
- Dążenie do integracji studentów kierunku Analizy Medycznej.
- Współpracowanie z innymi organizacjami studenckimi, wymiana doświadczeń oraz organizacja wspólnych wydarzeń.
- Reprezentowanie studentów kierunku Analizy Medycznej w relacjach z Władzami Uczelni, z Polskim Towarzystwem Diagnostyki Laboratoryjnej i Krajową Izbą Diagnostów Laboratoryjnych.

Po pierwszym walnym spotkaniu do PTSML zapisało się 47 studentów, co stanowi niemalże jedną trzecią wszystkich studentów Analizy Medycznej UMP.

Współpracujemy z Krajową Izbą Diagnostów Laboratoryjnych oraz z Polskim Towarzystwem Diagnostyki Laboratoryjnej. Mamy duże wsparcie ze strony Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego UMP.

24 marca 2013 roku PTSML zorganizowało II Ogólnopolski Zjazd Studentów Analizy Medycznej.

Do Poznania zjechali przedstawiciele „siostrzanych” towarzystw z Białegostoku, Bydgoszczy, Lublina, Łodzi, Sosnowca i Warszawy. Głównymi tematami obrad, była kwestia zamknięcia studiów podyplomowych z zakresu analizy medycznej oraz sprzeciw wobec deregulacji Ustawy o szkolnictwie wyższym. W obu sprawach wysłano pisma do Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z załączonymi setkami podpisów studentów analizy medycznej z całego kraju.

Zarząd PTSML tworzą:

Prezes Małgorzata Łągiedo  
Wiceprezes Zuzanna Kanduda  
Sekretarz Natalia Lipińska  
Skarbnik Agnieszka Masztalerz  
Dominika Napieralska  
Maria Markowska  
Joanna Dych

Rada PTSML składa się z dwóch osób z każdego roku Analizy Medycznej.

Opiekunem PTSML jest doktor Mariusz Kaczmarek

Serdecznie zapraszamy do współpracy z PTSML!

Jesteśmy otwarci na wszelkiego rodzaju pomoc przy organizowaniu konferencji, zjazdów czy spotkań.

Kontakt: [kontaktptsml@gmail.com](mailto:kontaktptsml@gmail.com)



II Ogólnopolski Zjazd Studentów Analizy Medycznej



Pierwsze spotkanie PTSML

MAŁGORZATA ŁĄGIEDO  
PREZES PTSML

## Narciarska wyprawa w Dolomity

W

W marcu tego roku na wczasy narciarskie organizowane tradycyjnie już od kilku lat przez Studium WFiS oraz Firmę BOOS wyjechali pracownicy uczelni wraz z rodzinami i przyjaciółmi. Ponownie wybraliśmy się do Włoch. Zamieszkaliśmy w miejscowości Molveno u stóp Dolomitów Brenta, nad pięknym jeziorem polodowcowym o tej samej nazwie. Miejscem naszych zmagañ narciarskich był region Paganella. Mieliśmy do dyspozycji 60 km świetnie przygotowanych tras narciarskich. Trasy o różnorodnym

stopniu trudności pozwoliły każdemu z nas zażywać „białego szaleństwa” na miarę swoich możliwości. Doskonaliśmy technikę jazdy pod okiem instruktorów: Romualda Łukaszewskiego, Rafała Muszyńskiego i Grzegorza Ryczkowskiego.

Aktywny wypoczynek w tym pięknym regionie i doskonała atmosfera wyprawy pozwoliły nam zregenerować siły i planować kolejny wyjazd w przyszłym roku. ■



## Targi edukacyjne

N

Nasza uczelnia w dniach 15-17 marca 2013 r. prezentowała się na XVII Targach Edukacyjnych na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Podobnie jak rok temu wszystkie poznańskie publiczne uczelnie wyższe skupione były w pawilonie nr 8 pod skrzydłami „Akademickiego Poznania”, a patronat honorowy nad wydarzeniem objeli Minister Edukacji Narodowej i Kolegium Rektorów Miasta Poznania. Pracownicy biur rekrutacji i studenci odpowiadali na pytania kandydatów, których blisko dwa tysiące odwiedziło stoisko promocyjne UMP. Nie sposób nie wspomnieć o naszych ratownikach medycznych z Akademickiego Stowarzyszenia Medycyny Ratunkowej, którzy pod przewodnictwem Radosława Zalewskiego prowadzili pokazy udzielania pierwszej pomocy oraz szkolili wszystkich zainteresowanych – „dużych i małych”. Zdobyta dzięki naszym studentom praktyczna wiedza w dużej mierze przyczyni się do zwiększenia świadomości i przełamania bariery strachu w sytuacjach wymagających szybkiego reagowania i udzielenia pierwszej po-

mocy. Wszystkich, którzy nie mieli okazji zapoznania się z naszą ofertą edukacyjną zapraszamy do odwiedzania profilu uczelni na Wirtualnych Targach Edukacyjnych na platformie Akademickiego Centrum Informacyjnego. ■



Odwiedzający targowe stoisko



# Pamięci profesora Stanisława Biernackiego

12

**12 marca 2013 r. odbyła się uroczysta sesja naukowa zorganizowana przez Katedrę i Zakład Farmakognozji naszego Uniwersytetu oraz Sekcję Historii Farmacji Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, poświęcona życiu i działalności naukowej prof. dr hab. Stanisława Biernackiego, organizatora i pierwszego kierownika Katedry, połączona z odsłonięciem tablicy pamiątkowej i popiersia.**

W programie sesji znalazły się dwa referaty: „Farmację w pierwszej połowie XX wieku” scharakteryzowała dr hab. Anita Magowska, a prof. dr hab. Irena Matławska przedstawiła „Stanisława Biernackiego jako organizatora i pierwszego kierownika Katedry Farmakognozji w Poznaniu”.

Inspiracją do zorganizowania sesji było przekazanie Katedrze i Zakładowi Farmakognozji popiersia prof. S. Biernackiego przez córkę profesora, Barbarę Biernacką-Gzell. Podczas uroczystości reprezentował ją prawnuk profesora, Piotr Gzell z narzeczoną.

Profesor Stanisław Biernacki, studia farmaceutyczne ukończył na Uniwersytecie w Dorpacie, uzyskując dyplom prowizora farmacji, a następnie kontynuował naukę chemii sądowej i bakteriologii jako praktykant w laboratorium chemicznym Cesarskiego Instytutu Medycyny Doświadczalnej w St. Petersburgu. Po wykonaniu pracy eksperymentalnej „Lecytyna szpiku kostnego zwierząt normalnych i immunizowanych i rozmieszczenie fosforu w organach”, uzyskał w 1909 r. dyplom magistra farmacji. Po powrocie do kraju dzierżawił przez 3 lata aptekę w Warszawie, a równocześnie pracował w pracowni bakteriologii serologicznej przy Klinice Terapeutycznej Szpitala Dzieciątka Jezus, kierując sezonowo laboratorium analitycznym przy aptece Gębczyńskiego w Ciechocinku, a potem laboratorium analityczno-bakteriologicznym przy Warszawskim Towarzystwie Naukowym. Jako chemik sanitarny przy Zarządzie Państwowych Kolei Nadwiślańskich, gdzie pracował do I wojny światowej, organizował kursy analizy wody i moczu, a także kursy przygotowawcze do egzaminu na stopień pomocnika aptekarskiego. Był też członkiem komisji recenzującej prace naukowe.

Po otwarciu polskiego Uniwersytetu w Warszawie prof. Stanisław Biernacki został młodszym asystentem w Katedrze Botaniki, którą kierował prof. Zygmunt Wóyc-

cki, a potem starszym asystentem prof. Władysława Mazurkiewicza, który był profesorem farmakognozji i botaniki lekarskiej UW. W 1919 r. został poproszony przez rektora Wszechnicy Piastowskiej w Poznaniu, dr Heliodora Świącieckiego o zorganizowanie Zakładu Farmakognozji i Botaniki, gdzie początkowo pracował na stanowisku zastępcy profesora. Zakład mieścił się wówczas w dwóch suterenowych pomieszczeniach Zamku, a następnie w Collegium Medicum przy ulicy Fredry 10. Później w tych pomieszczeniach znajdował się częściowo Dziekanat Wydziału Farmaceutycznego.

Brał czynny udział w życiu uczelni, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Towarzystwa Miłośników Historii Medycyny. W 1920 r. pracował w pociągu sanitarnym ufundowanym przez uniwersytet podczas wojny polsko-bolszewickiej. Był członkiem senatu, zastępcą dyrektora Oddziału Farmaceutycznego WP, członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, nadającej stopnie aptekarza aprobowanego.

Jego praca naukowa i publikacje początkowo dotyczyły zagadnień chemii fizjologicznej, bakteriologii i serologii. Jeszcze w okresie pracy na Uniwersytecie Warszawskim zajął się badaniami roślin leczniczych, aby po przyjeździe do Poznania napisać pracę na temat *Nerium oleander*, którą można traktować jako pierwszą poznańską pracę farmakognostyczną. Kontynuował badania surowców, zawierających glikozydy nasercowe, które w tym czasie odgrywały ważną rolę w lecznictwie, a następnie zajmował się badaniami goryczek (*Gentiana*). Nominację otrzymał po wykonaniu pracy na temat gatunków z rodzaju *Digitalis*. Prowadził też wykłady i ćwiczenia dla lekarzy powiatowych i inspektorów farmaceutycznych, wygłosił szereg referatów. Był pomysłodawcą kilku preparatów leczniczych, z których jeden był produkowany do końca lat 50-tych. Był promotorem pierwszej pracy doktorskiej w Katedrze wykonanej przez dr Irenę Galas-Kiedrowską. W Poznaniu mieszkał z żoną Jadwigą i córką Barbarą przy ulicy Przecznicza 4 (aktualnie ul. Zeylanda). Zmarł nagle 12 czerwca 1931 roku. Został pochowany na Powązkach w Warszawie.

Popiersie zostało wykonane z inicjatywy studentów, którzy darzyli Profesora Biernackiego wielką sympatią. Podczas uroczystości ostatniego pożegnania profesora w Collegium Minus w Poznaniu, w imieniu studentów żegnał Zmarłego student farmacji Henryk Umbreit, o czym opowiedział zebrany jego syn, prof. dr hab. Michał Umbreit. Dr Jan Majewski przekazał prawnukowi profesora odbitki artykułów na jego temat i opowiedział o udziale profesora Biernackiego w pociągu sanitarnym w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Konferencja zakończyła się spotkaniem towarzyskim i wpisaniem się do książki pamiątkowej Katedry i Zakładu Farmakognozji.

PROF. DR HAB. IRENA MATŁAWSKA  
DR HAB. ANITA MAGOWSKA, DR JAN MAJEWSKI



Od lewej: Dziekan Wydziału Farmaceutycznego – prof. dr hab. Lucjusz Zaprutko, przewodniczący Sekcji Historii Farmacji PTFarm dr Jan Majewski, prawnuk prof. St. Biernackiego, kierownik Katedry i Zakładu Farmakognozji prof. dr hab. Irena Matławska, kierownik Katedry i Zakładu Historii Nauk Medycznych dr hab. Anita Magowska

# Komercjalizacja wyników prac badawczo-rozwojowych na UMP

**W**spółpraca nauki i biznesu powoduje regularny przepływ informacji pomiędzy tymi sektorami, dzięki czemu potrzeby rynku stymulują kierunki podejmowanych prac badawczych. Wspólne przedsięwzięcia mogą owocować projektami współfinansowanymi ze środków unijnych i budżetowych, co w efekcie przekłada się na rozwój zasobów, którymi dysponuje jednostka naukowa. W tym w szczególności technicznych w postaci aparatury i wyposażenia laboratoryjnego. Ponadto, sama komercjalizacja badań naukowych, począwszy od uzyskania ochrony (na przykład poprzez patenty) w istotny sposób wpływała na ocenę merytoryczną (dorobek) danego naukowca.

Czym jest komercjalizacja wyników prac naukowo – badawczych? To szereg działań zmierzających do przekształcenia nowoczesnych pomysłów lub wyników prac badawczo – rozwojowych, w gotowe do wejścia na rynek innowacyjne technologie, procesy lub produkty.

Jednostki naukowe i uczelnie, mogą prowadzić komercjalizację poprzez zawierane umowy cywilnoprawne z zainteresowanymi podmiotami – przedsiębiorcami lub tworzyć samodzielnie, czy też wspólnie z przedsiębiorcami, zewnętrzne podmioty, których działalność będzie się koncentrować na współpracy z rynkiem. Wzorem dobrych praktyk zaczerpniętych z krajów o wysokim stopniu innowacji, mogą także wykorzystywać szereg kanałów tzw. pionowego transferu technologii do sektora przedsiębiorstw, w zależności od strategii przyjętej przez władze uczelni, zasobów własnej wiedzy i dostępu do instytucji, zajmujących się procesem przekazywania wiedzy. W tym celu ustawodawca z dniem 1 października 2011 r., nowelizując Prawo o szkolnictwie

wyższym, wprowadził w życie szczegółową regulację dotyczącą tworzenia spółek kapitałowych przez uczelnię – spółek celowych. Mają one realizować następujące zadania: obejmowanie udziałów w spółkach kapitałowych lub tworzenie spółek kapitałowych, które powstają w celu wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych w uczelni.

## Ścieżki transferu wiedzy z sektora nauki.

Najczęściej, przedmiotem upowszechniania wiedzy dla biznesu są zgłoszone do opatentowania lub chronione patentami wynalazki, bądź własne know-how. Poprzez sprzedaż praw do wskazanych własności intelektualnych, tracimy wszelką kontrolę nad prawami majątkowymi, które przysługują uprzednio twórcy bądź ich właścicielowi, nabywa kupujący. Dlatego wynagrodzenie powinno rekompensować wszystkie koszty związane z wytworzeniem dobra chronionego, uzyskaniem na nie prawa wyłącznego oraz zapewniać odpowiedni zysk.

Stąd być może to licencja, która polega na udzieleniu prawa do stosowania wynalazku na określonych w umowie warunkach, jest powszechnie wykorzystywanym instrumentem komercjalizacji. Licencjodawca

poprzez szczegółową umowę upoważnia licencjodawcę do wkroczenia w obszar swojej wyłączności, w zakresie zawartym w prawie, które sam w dalszym ciągu posiada. Umowa licencji, wymaga naturalnie formy pisemnej pod rygorem nieważności. Powinna ona zawierać między innymi takie istotne postanowienia jak: określenie stron z właściwą ich reprezentacją, sprecyzowanie przedmiotu umowy, podmiotowy i przedmiotowy zakres licencji (wyłączna/niewyłączna; pełna/ograniczona), czas obowiązywania licencji i jej zakres terytorialny oraz sprecyzowanie prawa licencjodawcy np. w zakresie rozwijania i ulepszeń wynalazku oraz sprzedaży i dystrybucji towarów wytworzonych wg wynalazku czy udzielania sublicencji. Należy także określić zasady pomocy we wdrożeniu (szkolenia, doradztwo, serwis), dodatkowe przekazanie know-how, klauzule zachowania poufności. Wskazane wysokości opłat, podstawa naliczania oraz terminy ich uiszczania – winny uwzględniać przede wszystkim – zwrot kosztów poniesionych na ochronę i kosztów wykonania umowy, wynagrodzenia twórców i okres ich wypłaty, wycenę wartości rozwiązania objętego patentem, przekazanej wiedzy know-how, pomocy udzielonej we wdrożeniu, a także rodzaj udzielonej licencji, sposób wypowiedzenia i odebranie licencji.

Prof. dr hab. Jacek Wysocki, Rektor UMP, za zgodą Senatu powołał we wrześniu 2010 roku Uniwersyteckie Centrum Transferu Technologii Medycznych w Poznaniu Sp. z o.o.

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi działalność UCTTMP są ustawa – Kodeks spółek handlowych oraz ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym Art. 86a. 1. Ustawy PSW wskazuje, iż w celu komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych rektor za zgodą senatu uczelni tworzy spółkę kapitałową z ograniczoną odpowiedzialnością, zwaną dalej „spółką celową”. Do zadań spółki celowej należy w szczególności obejmowanie udziałów w spółkach kapitałowych lub tworzenie spółek kapitałowych, które powstają dla wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych na uczelni.





Niemniej, wskazać należy, że „rynek” zazwyczaj zainteresowany jest pełnym przejęciem praw majątkowych do wynalazku bądź patentu. Stąd, aby pogodzić te wzajemne interesy, sposobem na komercjalizację jest założenie spółki prawa handlowego do której uczelnia wniesie aportem know-how, a przedsiębiorca zapewni finansowanie na przykład poprzez wniesienie do spółki konkretnej kwoty pieniężnej. W tego typu przedsięwzięcia zaangażowani mogą być również osobiście pracownicy uczelni. Każdy konkretny przypadek należy przeanalizować indywidualnie i oddzielnie opracować model funkcjonowania i finansowania spółki, uwzględniając skomplikowane uwarunkowania prawne.

Tworzenie spółek kapitałowych jest obiektywnie najkorzystniejszym sposobem przeprowadzenia komercjalizacji, pod warunkiem, że mamy jasno określone ramy działalności naszej firmy w oparciu o rzetelnie przygotowany biznes plan. Warto w tym miejscu zaakcentować przewagę spółki kapitałowej (z ograniczoną odpowiedzialnością, akcyjnej) nad także dopuszczalną formą spółek osobowych (jawnej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej), która przejawia się przede wszystkim w wyłączeniu odpowiedzialności wspólników (akcjonariuszy) za zobowiązania spółki, czyli zmniejszeniu ryzyka finansowego wspólnika, którego interesuje jedynie wkład wniesiony do spółki oraz ograniczeniu odpowiedzialności zarządu spółki jak również możliwościach odpowiedniego zarządzania kapitałem.

Innym sposobem komercjalizacji, z powodzeniem stosowanym ma naszej uczelni jest realizacja zleceń przedsiębiorców, które mają na celu rozwiązanie konkretnego problemu. Nowa wiedza, która powstaje na terenie naszej jednostki naukowej zostaje przekazana firmie, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, zawartej pomiędzy Uniwersyteckim Cen-

Firmy, jakie mogą tworzyć uczelnie w postaci spin off/out stanowią dobry pomysł na karierę zawodową dla naukowców, ale nade wszystko to niepowtarzalna okazja, żeby wycenić własną wiedzę i sprzedać ją na rynku.

Spółka spin-off, jak określa P. Głodek to nowa firma, założona przez pracownika instytucji naukowej, (spółka profesorska) w celu komercjalizacji intelektualnych zasobów jednostki macierzystej, posiadająca niezależne źródła finansowania. Spółka taka działa we współpracy z uczelnią i wytwarza produkty lub świadczy usługi bazujące na własności intelektualnej uczelni

Uczelnie wspierają również powstawanie spółek usługowych, które w przeciwieństwie od spółek spin-off nie wykorzystują własności intelektualnej, lecz potencjał intelektualny w postaci wiedzy eksperckiej, umiejętności obsługi aparatury, itd. Przykładem takiej spółki jest firma Pozlab (<http://www.pozlab.pl/>), w której to UCT-TMP posiada swoje udziały. Jednostki naukowe naszej uczelni realizują wspólnie szereg przedsięwzięć z pracownikami spółki Pozlab wywodzącymi się z Działu Rozwoju Produktów GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A. w Poznaniu.

trum Transferu Technologii Medycznych w Poznaniu, a przedsiębiorstwem.

Centrum reprezentując naukowców dba o to, aby oprócz typowych klauzul, w umowie określono: zakres wiedzy posiadanej i udostępnianej każdej ze stron, prawa do wiedzy nabytej w trakcie realizacji umowy, stronę zarządzającą tymi prawami oraz stronę upoważnioną do prowadzenia negocjacji z ewentualnymi nabywcami nowej wiedzy, zasady zakończenia współpracy, a także zasady podziału wydatków i pożytków, jakie mają miejsce z tytułu realizowanej umowy.

### Dobre praktyki

Odnosząc się do dzisiejszej współpracy pomiędzy Katedrą i Zakładem Technologii Postaci Leku, a Centrum trudno nie cofnąć się pamięcią do roku 2009, kiedy to wspólnie z zespołem prof. Janiny Lulek opracowywaliśmy projekt pod nazwą: „Centrum Innowacyjnej Technologii Farmaceutycznej (CITF) Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu”. Formuła konkursowa działania 2.1 „Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym” Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, w ramach którego składaliśmy projekt sprawiła, że pomimo pozytywnej oceny merytorycznej wniosek nie uzyskał wsparcia finansowego. Analizując punktację, stwier-

dziliśmy, że obszarem newralgicznym była współpraca z gospodarką. Bowiem z możliwych 25 punktów uzyskaliśmy jedynie 5.

To był przełom dla naszej dalszej współpracy, która zaowocowała wspólnymi działaniami takimi jak konferencja Nauka dla Biznesu „Innowacyjna Farmacja”, która pozwoliła nam wyciągnąć wnioski na temat oczekiwań przemysłu względem jednostek naukowych.

Kolejnym kamieniem milowym było pojawienie się w otoczeniu pani profesor pracowników likwidowanego Działu Rozwoju Produktów GlaxoSmithKline Pharmaceuticals S.A. w Poznaniu. Dzięki przychylności rektora prof. dr hab. Jacka Wysockiego i kanclerza mgr Bogdana Poniedziałka oraz zaangażowaniu wielu osób ze strony administracji, w tym zastępcy kanclerza, mgr Pawła Glasera, możliwe stało się powołanie spółki Pozlab. Pozwoliło to na zachowanie miejsc pracy dla osób z wieloletnią praktyką w dziale rozwoju produktu farmaceutycznego oraz pozyskanie aparatury i wyposażenia laboratoryjnego, które przekazała jednostka macierzysta na podstawie trójstronnego porozumienia pomiędzy uczelnią, firmą GlaxoSmithKline i grupą inicjatywną pracowników działu B+R. Pozyskanie inwestora strategicznego w postaci Nickel Technology Park pozwoliło rozwiązać uwarunkowania prawne uniemożliwiające zaangażowanie finansowe ze strony uczelni i dalszy rozwój spółki.

### Nisza rynkowa

Mocne zaangażowanie zespołu prof. Lulek i jasno określony kierunek na przemysł pozwolił z mocno życzeniowego katalogu aparatury i wyposażenia (o wartości blisko 10 mln złotych), która była przedmiotem wspomnianej dokumentacji aplikacyjnej, wybrać unikalny w skali kraju, półautomatyczny zestaw do badania uwalniania substancji leczniczych z różnych postaci leków, metodą przepływową szwajcarskiej firmy SOTAX. Pozytywna decyzja rektora i aprobatą ówczesnego dziekana Wydziału Farmaceutycznego, prof. Edmunda Grześkowiaka pozwoliła na zakup ze środków uczelni aparatury laboratoryjnej za nieco ponad 800.000 złotych.

Z perspektywy niespełna trzech lat należy wskazać, że zakup był strzałem w dziesiątkę, o czym świadczą kwartalne terminy oczekiwania na realizację zleceń zgłaszanych przez znane firmy farmaceutyczne, a także firmy spoza tego sektora, które to chcą wykorzystać technologie stosowane w farmacji dla potrzeb swojej działalności.

ZDZISŁAW PODREZ  
PREZES ZARZĄDU  
UNIwersYTECKIEGO CENTRUM  
TRANSFERU TECHNOLOGII MEDYCZNYCH  
W POZNANIU SP. Z O.O.



### NOMINACJE PROFESORSKIE

W dniu 17 stycznia 2013 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał tytuł naukowy profesora nauk medycznych

**dr hab. Andrzejowi Marszałkowi** Prof. UMK kierownikowi Zakładu Patologii Nowotworów Katedry Onkologii,

**dr.hab Barbarze Steinborn** Prof. UM kierownikowi Katedry i Kliniki Neurologii Wieku Rozwojowego.

### HABILITACJE

#### Wydział Lekarski I

Rada Wydziału Lekarskiego Inadała:

– stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie: biologia medyczna **dr n. med. Aleksandrze Szczepankiewicz**, wg nowej procedury.

#### Wydział Farmaceutyczny

Rada Wydziału Farmaceutycznego nadała:

– stopień dr habilitowanego nauk farmaceutycznych **dr n. biol. Błażej Rubiś** – adiunkt w Katedrze i Zakładzie Chemii Klinicznej i Diagnostyki Molekularnej UMP; rozprawa habilitacyjna „Identyfikacja i charakterystyka molekularnych celów terapii raka piersi ze szczególnym uwzględnieniem telomerazy”. Rozprawa habilitacyjna została wyróżniona uchwałą Rady Wydziału,

**dr n. farm. Agnieszka Bienert** – adiunkt w Katedrze i Zakładzie Farmacji Klinicznej i Biofarmacji UMP, rozprawa habilitacyjna „Badania farmakokinetyczno – farmakodynamiczne propofolu w warunkach klinicznych i laboratoryjnych”.

### DOKTORATY

#### Wydział Lekarski I

Rada Wydziału Lekarskiego I nadała stopień naukowy doktora:

– w zakresie medycyny

**lek. Joanna Matysiak** pr.dr.nt.: „Ocena czynników ryzyka występowania reakcji alergicznych po użądleniu przez pszczołę u pszczelarzy i ich rodzin”, promotor: prof. dr hab. Anna Bręborowicz

**lek. Marcin Redman** pr.dr.nt.: „Ocena wydłużania kości łokciowej na drodze osteogenezy dys-trakcyjnej we wrodzonym braku kości promieniowej”, promotor: prof. dr hab. Leszek Romanowski

**lek. Szymon Kujawiak** pr.dr.nt.: „Porównanie wyników operacyjnego i zachowawczego leczenia pełnego zwichnięcia barku kości promieniowej”, promotor: prof. dr hab. Leszek Romanowski

**lek. Piotr Melzer** pr.dr.nt.: „Ocena stawu kolanowego u dzieci leczonych operacyjnie z powodu awulsyjnego oderwania przyczepu piszczelowego

więzadła krzyżowego przedniego (wyniosłości międzykłykciowej)”, promotor: prof. dr hab. Maciej Głowacki

**lek. Bartłomiej Kopaczewski** pr.dr.nt.: „Rokowanie i wyniki leczenia chorych z przerzutami nowotworowymi do kręgosłupa – analiza kliniczna”, promotor: prof. dr hab. Stanisław Nowak

**lek. Danuta Nikratowicz** pr.dr.nt.: „Wczesna diagnostyka i monitorowanie zapalenia błony naczyniowej oka u dzieci i młodzieży z rozpoznaniem młodzieńczym idiopatycznym zapaleniem stawów”, promotor: dr hab. Anna Gotz-Więckowska

**lek. Celina Helak-Łapaj** pr.dr.nt.: „Metody analizy komputerowej ekspresji reakcji immunohistochemicznej i histochemicznej oraz ocena struktur w badaniach mikroskopowych”, promotor: prof. dr hab. Elżbieta Kaczmarek

**lek. Patrycja Marciniak-Stępek** pr.dr.nt.: „Ocena rokowniczego znaczenia wybranych biologicznych markerów nerczaka zarodkowego u dzieci”, promotor: prof. dr hab. Jacek Wachowiak

– w zakresie biologii medycznej

**mgr anal. med. Jarosław Tobolski** pr.dr.nt.: „Diagnostyka chemiczna śmiertelnych zatruc wybranych, lotnymi związkami nieorganicznymi (CO, HCN, H<sub>2</sub>S) i jej znaczenie w opiniowaniu sądowo-lekarskim”, promotor: prof. dr hab. Roman Wachowiak

– w zakresie biologii

**mgr biol. Szymon Jędrzejewski** pr.dr.nt.: „Wyświetlanie stadiów dyspersyjnych pasożytów jelitowych w żywności pochodzenia roślinnego”, promotor: prof. dr hab. Anna C. Majewska

**mgr biotechn. Joanna Budna** pr.dr.nt.: „Limfocyty T regulatorowe w mikrośrodkowisku nowotworowego wysięku opłucnowego”, promotor: dr hab. Jan Sikora prof. UM

**mgr biochem. Monica Abreu-Głowacka** pr.dr.nt.: „Przydatność wybranych Y-SNPs w badaniach śladów biologicznych technik Real-time PCR”, promotor: prof. dr hab. Zygmunt Przybylski

#### Wydział Farmaceutyczny

Rada Wydziału Farmaceutycznego nadała stopień doktora nauk farmaceutycznych:

**mgr farm. Tomasz Wróbel** – słuchacz Podyplomowego Niestacjonarnego Studium Metodologii Badań Naukowych UMP, Apteka „Przy Parku Wilsona” w Poznaniu; rozprawa doktorska: „Farmakokinetyka treosulfanu u dzieci przechodzących leczenie mieloablacyjne przed transplantacją komórek hematopoetycznych”, promotor: prof. dr hab. Franciszek Główna

**mgr farm. Anna Wesołowska** – słuchacz Studium Doktoranckiego przy Katedrze i Zakładzie Farmakologii UMP; rozprawa doktorska: „Modu-

lacja angiogenezy u chorych na cukrzycę typu 2 leczonych statynami”, promotor: dr hab. n. med. Marzena Dworacka

**mgr farm. Jacek Kujawski** – asystent w Katedrze i Zakładzie Chemii Organicznej UMP; rozprawa doktorska: „Synteza i właściwości biologiczne niektórych skondensowanych pochodnych pirazolu”, promotor: dr hab. n. farm. Marek K. Bernard

**mgr farm. Joanna Sobiak** – asystent w Katedrze i Zakładzie Farmacji Fizycznej i Farmakokinetyki UMP, rozprawa doktorska: „Farmakokinetyka wysokich dawek etopozynu i jej kliniczne znaczenie w przygotowaniu do allogenicznego przeszczepienia komórek krwiotwórczych u dzieci chorych na ostrą białaczkę limfoblastyczną”. Praca została wyróżniona uchwałą Rady Wydziału

**mgr farm. Dominika Hapka-Żmich** – słuchacz Podyplomowego Niestacjonarnego Studium Metodologii Badań Naukowych UMP, asystent w Katedrze i Zakładzie Technologii Postaci Leku Collegium Medicum w Bydgoszcz, rozprawa doktorska: „Trwałość ceftazydymu w kroplach do oczu”, promotor: dr hab. n. farm. Anna Kodym

**mgr farm. Kinga Lange** – asystent w Katedrze i Zakładzie Chemii Nieorganicznej i Analitycznej UMP; rozprawa doktorska: „Badanie trwałości α-tokoferolu w kompleksach inkluzyjnych z cyklodekstrynami”, promotor: prof. dr hab. Teresa Gierlach-Hładoń

**mgr zdr. publ. Sylwia Nawrot** – asystent w Katedrze i Zakładzie Naturalnych Surowców Leczniczych i Kosmetycznych UMP; rozprawa doktorska: „Kosmetyczne niwelowanie defektów skóry jako uzupełnienie procedur leczniczych”, promotor: prof. dr hab. med. Barbara Raszeja-Kotelba – Wyższa Szkoła Zdrowia, Urody i Edukacji w Poznaniu

**mgr farm. Alicja Wassel** – słuchacz Podyplomowego Niestacjonarnego Studium Metodologii Badań Naukowych UMP; rozprawa doktorska: „Rola farmaceuty w monitorowaniu terapii pacjentów chorujących na nadciśnienie tętnicze. Ocena farmakoeconomiczna kosztów leczenia”, promotor: prof. dr hab. Elżbieta Nowakowska.

**mgr inż. Anna Sędziak** – wykładowca w Katedrze i Zakładzie Bromatologii UMP; rozprawa doktorska: „Wpływ palenia tytoniu i biernego narażenia na dym na cykl miesięczkowy kobiet”, promotor: prof. dr hab. Ewa Florek

**mgr farm. Monika Seńczuk-Przybyłowska** – specjalista naukowo – techniczny w Katedrze i Zakładzie Toksykologii UMP; rozprawa doktorska: „Narażenie prenatalne na benzodiazepiny – cięża pojedyncza i bliźniacza”, promotor: prof. dr hab. Ewa Florek. Rozprawa doktorska została wyróżniona uchwałą Rady Wydziału

### OSTATNIE POŻEGNANIE

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 06 marca 2013 r., po długiej i ciężkiej chorobie, odeszła z naszego Zespołu

#### Pani Urszula Sobótek

wieloletnia Pracownica I Rejonu Obsługi Konserwatorskiej.

Kierownik i Pracownicy I Rejonu Obsługi Konserwatorskiej  
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu



# Wspomnienie o profesorze dr hab. Andrzeju Ziemiańskim

**Andrzej Ziemiański**, którego przodkowie wywodzili się z Kresów, urodził się w Puszczykowie 15 lipca 1932 r. Po długiej chorobie zmarł 31 stycznia 2013 r. W latach 1951-57 studiował medycynę w Poznaniu. Już od 1953 r. rozpoczął pracę w katedrze Anatomii Prawidłowej AM w Poznaniu, kierując do 1970 r. Pracownią Anatomii Rentgenowskiej. Od 1970 do 1972 r. kierował Zakładem Radiologii PSK Nr I w Szpitalu Klinicznym im. Pawłowa na ul. Długiej. W latach 1972-87 kierował Zakładem Radiologii Serca i Naczyniowej Instytutu Radiologii AM.

W latach 1987-2002 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Radiologii AM w Poznaniu, a w latach 1976-85 był specjalistą wojewódzkim w zakresie radiologii. Jako visiting professor w latach 1981-90 przebywał w Niemczech, i w Szwecji. Naukowo awansował szybko: 1960 r. doktorat; rok później specjalizacja z radiologii, 1963 r. specjalizacja IIO; 1967 habilitacja; 1987 tytuł profesora nadzwyczajnego; rok 1993 tytuł profesora zwyczajnego. Był członkiem licznych towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych, w tym m.in. Polskiego Towarzystwa Radiologicznego., PT Anatomicznego, czy PT Antropologicznego. W 2002r. przeszedł na emeryturę. Z profesorem Ziemiańskim pracowałem w Katedrze Anatomii Prawidłowej. Nasze laboratoria sąsiadowały ze sobą, a po zajęciach razem wracaliśmy do domów. Często spotykaliśmy się na wspólnej herbacie – wymieniając poglądy na tematy dydaktyczne, naukowe, polityczne znajdując ich dużą zbieżność. Andrzej był lubiany przez prof. Józefa Kołaczkowskiego, też radiologa, ale liczne przypadki konsultował on ze swym młodszym kolegą. Na studiach medycznych anatomia była przedmiotem selekcyjnym młodzień. Wśród asystentów dominował pogląd, że student musi wiedzieć, znać mnóstwo faktów, co zwalnia go od zastanawiania się, refleksji, czy myślenia. Niektórzy koledzy mawiali, że często lekarz nie ma czasu na myślenie. Ci, którzy się zbytnio zastanawiali nie

zdawali. „Oblewanie” zatem było łatwe, w perspektywie wielotomowego podręcznika Bochenka-Reichera. Andrzej jako dydaktyk był bardzo sprawiedliwy, wnikliwość łączył z myśleniem i bezstresowym traktowaniem studentów. Z perspektywy lat oceniam Go jako wzorowego dydaktyka, wychowawcę studentów. Razem z Andrzejem podejmowaliśmy badania naukowe, w których podstawą była rentgenologia. Prace ogłaszaliśmy w periodykach radiologicznych, anatomicznych, antropologicznych. Rektor prof. Jerzy Wójtowicz będąc radiologiem bardzo popierał związek tej nauki z antropologią. Gdy w 1971 r. wróciłem do pracy w UAM nasze związki nadal były dość ścisłe. Potrzeby antropologów wobec radiologii poszerzały się w badaniach schorzeń układu kostnego, a naprzeciw tym potrzebom wychodził prof. Ziemiański. Mój kolega, nieżyjący archeolog prof. Lech Krzyżaniak – dyrektor Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, w ręce Andrzeja dał do badań mumię staroegipską. Prof. Michał Ćwirko-Godycki badając choroby układu kostnego ludności wczesnopaleolitycznej z Ostrowa Lednickiego wspierał się w diagnozowaniu opracowaniami Ziemiańskiego. Syntetycznie opublikował to Godycki, ale planował publikację szerszą wspólnie z Andrzejem. Materiały do owej publikacji w czasie przenosin siedziby Instytutu Antropologii UAM zaginęły. Uważam jednak, że nie możemy zapomnieć o wkładzie w te badania prof. Ziemiańskiego. Wspólnota naszych poglądów na różne sprawy, w tym również na kwestie religii, przerodziły nasze koleżeńskie związki w trwałą przyjaźń. Dzięki temu codziennie łączę się w swych religijnych rozważaniach z Andrzejem. Wszyscy Ci, którzy poznali profesora Andrzeja Ziemiańskiego muszą wspominać Jego chęć pomocy bliźnim, ofiarność, czy wysoka kulturę osobistą i zawodową. Wielu ludzi, którym zabrakło fizycznej obecności Andrzeja, będzie Go wspominała nadal w Bogu.

PROF. ZW. DR HAB. ANDRZEJ MALINOWSKI  
SENIOR INSTYTUTU ANTROPOLOGII  
UNIwersYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

## OSTATNIE POŻEGNANIE

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

**Dr n. med. Marii Kruszyńskiej-Rosady**

starszego wykładowcy Katedry i Kliniki Stomatologii Dziecięcej  
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,  
wieloletniego pracownika Uczelni, doskonałego lekarza dentystry,  
zasłużonego nauczyciela akademickiego i wychowawcy wielu pokoleń lekarzy stomatologów.

Rektor i Senat Dziekani i Rady Wydziałów  
Lekarskiego I, Lekarskiego II, Farmaceutycznego i Nauk o Zdrowiu,  
Dyrekcja oraz Pracownia Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

# VIII Konferencja POSTĘPY NEUROIMMUNOLOGII KLINICZNEJ Stwardnienie rozsiane

Lubostroń, 24 maja 2013 r.

## PROGRAM NAUKOWY

09.00	Otwarcie Konferencji oraz koncert
<b>09.30–12.30</b>	<b>SESJA I</b>
09.30–10.00	Rola badań genetycznych w poznaniu patogeny SM – <i>J. Nowak</i>
10.00–10.30	Neuropatologia SM: od patologii do objawów klinicznych – <i>M. Wender</i>
10.30–11.00	Aktualne kryteria diagnostyczne w SM. Jak kryteria zmieniały się w czasie i dlaczego? – <i>W. Fryze</i>
11.00–11.30	Diagnostyka różnicowa w SM – <i>W. Drozdowski</i>
11.30–12.00	Zmieniające się cele terapeutyczne a nowe możliwości leczenia stwardnienia rozsianego – <i>J. Losy</i>
12.00–12.30	Fingolimod – skuteczność i bezpieczeństwo w kontekście programu lekowego – <i>M. Bieniek (Novartis)</i>
12.30–14.00	Przerwa na lunch i zwiedzanie Pałacu
<b>14.00–16.00</b>	<b>SESJA II</b>
14.00–14.30	Dożylnie immunoglobuliny w chorobach neuroimmunologicznych – <i>J. Losy</i>
14.30–15.00	Czynniki prognostyczne w rozwoju SM – <i>Z. Maciejek</i>
15.00–15.30	Leczenie objawowe w SM – <i>J. Zaborski</i>
15.30–16.00	Leki doustne w SM: dziś i jutro – <i>A. Kalinowska-Łyszczarz</i>
16.00–16.30	Przerwa kawowa
<b>16.30–18.00</b>	<b>SESJA III</b>
16.30–17.00	Jak prawidłowo rehabilitować chorych z SM – <i>J. Opara</i>
17.00–17.30	SM wieku rozwojowego – <i>B. Steinborn</i>
17.30–18.00	SM u kobiet w okresie ciąży i połogu – <i>A. Pokryszko-Dragan</i>
18.00	Podsumowanie i zakończenie Konferencji



## ■ ORGANIZATORZY

- Zakład Neuroimmunologii Klinicznej Katedry Neurologii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu Przybyszewskiego 49, 60-355 Poznań Kierownik: Prof. zw. dr hab. Jacek Losy
- Sekcja Stwardnienia Rozsianego Polskiego Towarzystwa Neurologicznego
- Zespół Kliniczno-Badawczy Chorób Neuroimmunologicznych IMDiK PAN

## ■ REJESTRACJA UCZESTNICTWA

ze strony internetowej konferencji

## ■ OPŁATA KONFERENCYJNA

	do 30.04.2013	od 01.05.2013
uczestnicy	200 PLN	300 PLN
studenci	100 PLN	150 PLN

Wpłaty należy dokonywać na konto:  
Biuro Organizacji Konferencji i Zjazdów  
Fundacji Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu  
Nordea Bank Polska S.A. I Oddział w Poznaniu  
nr 56 1440 1286 0000 0000 0214 2988  
z dopiskiem: neuroim2013, imię i nazwisko uczestnika

[www.neuroim2013.pl](http://www.neuroim2013.pl)

### BIURO ORGANIZACYJNE

Biuro Organizacji Konferencji i Zjazdów (BOKiZ)  
Fundacji Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

ul. Tęczowa 3, 60-275 Poznań

tel./faks (61) 662-11-20

mail: [biuro@bokiz.pl](mailto:biuro@bokiz.pl)

[www.bokiz.pl](http://www.bokiz.pl)

**BOKiZ**

Fundacja  
Uniwersytetu Medycznego  
im. Karola Marcinkowskiego  
w Poznaniu